

ระบบการศึกษาของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ระบบการศึกษาของเวียดนามประกอบไปด้วยการศึกษาปกติและการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาและฝึกอบรมในเวียดนามมี 4 ระดับ ได้แก่ ก่อนวัยเรียน การศึกษาทั่วไป อาชีวศึกษาและการศึกษาขั้นที่สองสายอาชีพ และอุดมศึกษา

ปัจจุบันเวียดนามจำแนกการจัดการศึกษาไว้ 5 ระดับ คือ

1. การศึกษาปฐมวัย (Pre-School Education)

ประกอบด้วยการเล่นของเด็ก สำหรับเด็กอายุ 6 เดือนถึง 3 ปี และอนุบาลสำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี

2. การศึกษาสามัญ (ระบบ 5 - 4 - 3)

- ระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาภาคบังคับ 5 ปี (เกรด 1 - 5)
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลา 4 ปี (เกรด 6 - 9)
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลา 3 ปี (เกรด 10 - 12)

3. การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีพ

4. การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นระดับอนุปริญญา (Associate degree) และระดับปริญญา

5. การศึกษาต่อเนื่อง เป็นการศึกษาสำหรับประชาชนที่พลาดโอกาสการศึกษาในระบบสายสามัญและสายอาชีพ

การศึกษาสามัญ 12 ปี (General Education) ของเวียดนามมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้มีวิถึญาณในความเป็นสังคมนิยม มีเอกลักษณ์ประจำชาติ และมีความสามารถในด้านอาชีพ

ในอดีตการศึกษาสามัญของเวียดนามใช้เวลา 10 ปีเท่านั้น และไม่มีอนุบาลศึกษามาก่อนจนถึงปีการศึกษา 2532 - 2533 จึงมีการศึกษาถึงชั้นปีที่ 9 ทั้งประเทศ ซึ่งได้เรียกการศึกษาสามัญ 9 ปีดังกล่าวนี้ว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education) และเมื่อได้ขยายไปถึงปีที่ 12 แล้วจึงได้เรียกการศึกษาสามัญ 3 ปีสุดท้ายว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย (Upper Secondary School) ปี พ.ศ. 2535 - 2536 ระบบการศึกษาสามัญในเวียดนามจึงกลายเป็นระบบ 12 ชั้นเรียนทั้งประเทศ โดยเด็กที่เข้าเรียนในชั้นปีที่ 1 จะมีอายุย่างเข้าปีที่ 6

เมื่อเวียดนามได้ใช้ระบบการศึกษา 12 ปีแล้ว จำนวนนักเรียนในทุกระดับชั้นยังมีน้อย ดังนั้นในปี พ.ศ. 2534 สภาแห่งชาติของเวียดนามจึงได้ออกกฎหมายการกระจายการศึกษาระดับประถมศึกษา (Law of Universal Primary Education) ซึ่งถือเป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วยการศึกษาของเวียดนาม

ตารางแสดงระบบการศึกษาของเวียดนาม

ระดับการศึกษา		ระดับชั้นการศึกษา	ระยะเวลาการศึกษา	อายุผู้เข้าเรียน
ก่อนประถมศึกษา	เตรียมอนุบาล		3 ปี	3 เดือน - 3 ปี
	อนุบาล		3 ปี	4 - 6 ปี
การศึกษาสามัญ	ประถมศึกษา	เกรด 1 - 5	5 ปี	6 - 10 ปี
	มัธยมศึกษาตอนต้น	เกรด 6 - 9	4 ปี	11 - 14 ปี
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	เกรด 10 - 12	3 ปี	15 - 17 ปี
อาชีวศึกษาและการศึกษาขั้นที่สองสายอาชีพ	การศึกษาขั้นที่สองสายอาชีพ		3 - 4 ปี สำหรับผู้จบ ม.ต้น 1 - 2 ปี สำหรับผู้จบ ม.ปลาย	15 - 18 ปี
		อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษาขั้นต้น	ต่ำกว่า 1 ปี
		อาชีวศึกษาขั้นที่สอง/วิทยาลัยอาชีวศึกษา	1 - 3 ปี	16 - 18 ปี
อุดมศึกษา	วิทยาลัย		2 - 3 ปี สำหรับผู้จบ ม.ปลาย 1.5 - 2 ปี สำหรับผู้จบ อาชีวศึกษาขั้นที่สอง	18 ปีขึ้นไป
		มหาวิทยาลัย	ปริญญาตรี	4 - 6 ปี สำหรับผู้จบ ม.ปลาย 2.5 - 4 ปี สำหรับผู้จบ อาชีวศึกษาขั้นที่สอง 1.5 - 2 ปี สำหรับผู้จบ วิทยาลัย
		ปริญญาโท	1 - 2 ปี	
		ปริญญาเอก	4 ปี สำหรับผู้จบ ป.ตรี 3 ปี สำหรับผู้จบ ป.โท	

เมื่อสิ้นปีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนทุกคนจะต้องผ่านการสอบ National High Graduation Examination (HGE) ซึ่งประกอบด้วยข้อสอบ 6 วิชา วิชาละ 10 คะแนน ได้แก่ คณิตศาสตร์ วรรณคดีเวียดนาม ภาษาต่างประเทศ และอีก 3 วิชาที่กำหนดโดยกระทรวงการศึกษาและฝึกอบรมเวียดนาม (ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปี) โดยนักเรียนจะต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่า 30 คะแนนและไม่มีวิชาใดที่ได้ 0 คะแนน มิฉะนั้นจะไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เมื่อนักเรียนผ่านการสอบนี้แล้วจะได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย และต่อมานักเรียนจึงสามารถสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้ (ซึ่งคะแนนสอบในส่วนนี้จะเป็นตัวกำหนดว่านักเรียนจะได้รับให้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือไม่) โดยในปี พ.ศ. 2550 กระทรวงการศึกษาและฝึกอบรมเวียดนามเริ่มใช้ระบบข้อสอบแบบปรนัย (Multiple choice exam) ในหลาย ๆ วิชาในข้อสอบเข้า

มหาวิทยาลัย ได้แก่ วิชาฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา และภาษาต่างประเทศ ข้อสอบปรนัยแต่ละวิชามีเวลาให้ 90 นาที ข้อสอบวิชาภาษาต่างประเทศมี 80 ข้อ ในขณะที่ข้อสอบวิชาฟิสิกส์ เคมีและชีววิทยามี 50 ข้อ ส่วนวิชา คณิตศาสตร์ วรรณคดี ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ยังคงใช้รูปแบบเดิมคือเป็นแบบอัตนัย

เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยศิลปะและวัฒนธรรม 10 แห่งของเวียดนามได้ตัดวิชา วรรณคดีออกจากข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยในบางกลุ่ม โดยจะนำคะแนนจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 3 ปีและ คะแนน HGE มาใช้พิจารณาคัดเลือกนักศึกษาแทน

(ที่มา : หนังสือ Vietnam Education in the Early Years of the 21st Century โดย กระทรวงการศึกษาและ ฝึกอบรมเวียดนาม เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

http://www.bcca.go.th/asean/?name=Education_system&file=readdatas&id=1

http://en.wikipedia.org/wiki/Education_in_vietnam

และ <http://ired.edu.vn/en/EducationInVietNam>)